

Τα Πρακτικά του 2ου Συμποσίου Αρχαιομετρίας της Ε.Α.Ε.

Με τίτλο "Αρχαιομετρικές και αρχαιολογικές έρευνες στη Μακεδονία και Θράκη" κυκλοφόρησαν πρόσφατα τα Πρακτικά του 2ου Συμποσίου Αρχαιομετρίας της Ελληνικής Αρχαιολογικής Εταιρείας (ΕΑΕ), που έγινε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης από 26 έως 28 Μαρτίου 1993. Ο τόμος των Πρακτικών περιέχει 32 εργασίες (450 σελίδες) Ελλήνων και ξένων ερευνητών, στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα, με θέματα που αφορούν κυρίως τη Μακεδονία και τη Θράκη. Οι εργασίες που δημοσιεύονται είναι πρωτότυπες και έχουν όλες κριθεί από μέλη διεθνούς επιστημονικής επιτροπής με ευθύνη της Συντακτικής Επιτροπής των Πρακτικών η οποία αποτελείται από τους Ι. Στράτη, Μ. Βαβελιόη, Κ. Κωστόκη και Ε. Τσουκαλά, πανεπιστημιακούς του Α.Π.Θ. Πληροφορίες: Καθηγητής Ι. Στράτης, Εργαστήριο Αναλ. Χημείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Τηλ.: 031-997843, Fax: 031-997719 (Θεσσαλονίκη).

"Αρχαία Ελίκη και Αιγιάλεια"

Η Εταιρεία Φίλων της Αρχαίας Ελίκης διοργάνωσε με επιτυχία στο Αίγιο το Β' Διεθνές Συνέδριο "Αρχαία Ελίκη και Αιγιάλεια", που πραγματοποιήθηκε από 1 έως 3 Δεκεμβρίου 1995. Στο συνέδριο έγιναν 26 ανακοινώσεις από αρχαιολόγους και θετικούς επιστήμονες, Έλληνες και ξένους, και παρουσιάστηκαν αποτελέσματα ερευνών με θέμα την πολυσυζητημένη αρχαία πόλη της Ελίκης, τη θέση της, την ιστορία της, το ευρύτερο πλαίσιο της περιοχής της και τα γεωαρχαιολογικά προβλήματα που παρουσιάζει. Πληροφορίες: Δρ. Ντόρα Κατσωνοπούλου, Πρόεδρος Εταιρείας Φίλων Αρχαίας Ελίκης, Μητροπόλεως 2, Αίγιο 25 100, τηλ. 0691-25730, fax 0691-24 747.

ΠΕΝΕΔ 95: Χρηματοδότηση έργων για τις ανθρωπιστικές επιστήμες και τον πολιτισμό

Κυκλοφόρησε πρόσφατα το τελευταίο "Ενημερωτικό Δελτίο" της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης (Ιανουάριος 96) με εκτεταμένη αναφορά στα Προγράμματα Ενίσχυσης Ερευνητικού Δυναμικού (ΠΕΝΕΔ 95) που εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση στη διετία 96-97. Αξίζει να υπογραμμισθεί ότι ένα σημαντικό ποσοστό χρηματοδότησης απορροφήθηκε από έργα που σχετίζονται με τις ανθρωπιστικές επιστήμες και τον πολιτισμό, με αύξηση περίπου 80% σε σύγκριση με το ΠΕΝΕΔ 91. Είναι βέβαιο ότι η χρηματοδότηση έργων σε τέτοιους τομείς, που συνήθως δεν έχουν προτεραιότητα στα μεγάλα τεχνολογικά προγράμματα που προκηρύσσονται τακτικά, θα βοηθήσει αισθητά την ανάπτυξη της έρευνας και σε θέματα που σχετίζονται με την Αρχαιομετρία, και ακόμη θα συνεισφέρει στην αποσχόληση κυρίως νέων επιστημόνων του κλάδου. Η μεγάλη, σχετικά, απορρόφηση κονδυλίων σε τέτοια έργα υποδηλώνει όχι μόνο κάποια ανταπόκριση -επιτέλους- της πολιτείας στην εθνική ανάγκη για άσκηση περισσότερης έρευνας για θέματα του πολιτισμού αλλά και το υψηλό επίπεδο των προτάσεων και των ερευνητικών ομάδων που εμπλέκονται. Ας σημειωθεί ακόμη τελικά ότι το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κέρδισε τις περισσότερες εγκεκριμένες προτάσεις ανάμεσα σε άλλα Πανεπιστήμια ή

Ερευνητικά Κέντρα, με 133 χρηματοδοτούμενα έργα, επί συνόλου 640.

Το Ενημερωτικό Δελτίο του Ελληνικού Τμήματος του IIC

"Επιτέλους, ο χώρος της συντήρησης Ιστορικών και Καλλιτεχνικών Έργων στην Ελλάδα απέκτησε ένα μέσο επικαιρινότητας", αναφέρεται στο εκδοτικό σημείωμα του του τευχούς (Ιανουάριου 1996) του Ενημερωτικού Δελτίου του Ελληνικού Τμήματος του διεθνούς Ινστιτούτου Συντήρησης Ιστορικών και Καλλιτεχνικών Έργων (IIC). Την εκδοτική εμπειρία του Δελτίου έχει η κα Α. Μωραϊτού και το κεντρικό θέμα του πρώτου τευχούς αφιερώνεται στο Εργαστήριο συντήρησης Χάρτινου Υλικού του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας. Στα άλλα θέματα της καλαισθητής έκδοσης δημοσιεύονται ειδήσεις σχετικά με τη συντήρηση -και όχι μόνο-, πληροφορίες για Συνεδρία και σχετικές συναντήσεις, ερευνητικά έργα σε εξέλιξη, τίτλοι διπλωματικών εργασιών που εκπονούνται από τους σπουδαστές του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθηνών και κάτολος νέων εκδόσεων του χώρου. Το Δελτίο θα εκδίδεται προς το παρόν δύο φορές το χρόνο και προτρέπει τους ενδιαφερόμενους και αναγνώστες να στέλνουν σχετικό υλικό, άρθρα ή νέα για προβολή και δημοσίευση μέσα από τις στήλες του. Αλληλογραφία-πληροφορίες: Ελληνικό Τμήμα του IIC, Τ.Θ. 27031, Αθήνα 117 02, με τη ένδειξη: Για το "Ενημερωτικό Δελτίο". Πολλές ευχές για επιτυχία στην αξιόλογη δραστηριότητά!

Σεμινάρια Σπηλαιολογίας της Ε.Σ.Ε.

Η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, συνεχίζοντας με παράδοση δεκαετιών, διοργανώνει και εφέτος σειρά μαθημάτων σπηλαιολογίας με τίτλο "Σεμινάριο επιστημονικής και αθλητικής Σπηλαιολογίας 1996". Τα μαθήματα διδάσκονται από πανεπιστημιακούς δασκάλους, στελέχη ερευνητικών κέντρων, ειδικούς αρχαιολόγους και σπηλαιολόγους, και απευθύνονται σε νέους υποψήφιους σπηλαιολόγους που επιθυμούν να εξερευνήσουν το γεωτεκτονικό υπόγειο κόσμο των σπηλαίων. Στο τριημέριο πρόγραμμα έχουν περιληφθεί και θέματα με αρχαιολογικό ή αρχαιομετρικό ενδιαφέρον, όπως "χρονολόγηση σπηλαιοαποθεμάτων και παλαιό-γεωγραφικές συσχετίσεις", "γεωφυσικές έρευνες σε σπήλαια", "αρχαιολογία και ανασκαφές σε σπήλαια", "απολιθωμένες πανίδες σπηλαίων" κ.ά. Τα μαθήματα θα γίνουν βραδινές ώρες σε εργάσιμες μέρες, από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο 1996, στην αίθουσα διαλέξεων της ΕΣΕ, οδός Σίνα 32, Αθήνα. Πληροφορίες: Κων Γρ. Παπαδόπουλος, Γεν. Γραμματέας, ΕΣΕ, τηλ. 3617 824.

Εταιρεία Βοιωτικών Μελετών: Διεθνές Συνέδριο

Με έμφαση στην Προϊστορία, στην Ιστορία και στα σύγχρονα θέματα του νομού Βοιωτίας, η Εταιρεία Βοιωτικών Μελετών διοργανώνει το 3ο Διεθνές Συνέδριό της που θα γίνει στη Θήβα από 4 έως 8 Σεπτεμβρίου 1996. Το Συνέδριο θα είναι μια μοναδική ευκαιρία να παρουσιασθούν και να συζητηθούν τα αποτελέσματα ενός νέου κύκλου αρχαιολογικών και αρχαιομετρικών ερευνών που έχουν αναληφθεί τα τελευταία χρόνια, όχι μόνο στην πόλη των Θηβών αλλά

και στην ευρύτερη περιοχή. Πληροφορίες: Γ. Κωνσταντέλλος, Γεν. Γραμματέας, Ζωοδ. Πηγής 8-10, 106 78 Αθήνα, Τηλ. 01-3819 319, fax 01-3823 077.

– Τριμηνιαία έκδοση για τον Καθηγητή Κ. Κονοφάγο

Το Τμήμα Μηχανικών Μεταλλείων του Ε. Μ. Πολυτεχνείου αποφάσισε να εκδώσει ένα ειδικό βιβλίο τιμώντας τη μνήμη και το πολύπλευρο επιστημονικό έργο του αείμνηστου καθηγητή Κ. Κονοφάγου. Στον τιμητικό τόμο πρόκειται να περιληφθεί σειρά πρωτότυπων δημοσιεύσεων γνωστών ερευνητών, Ελλήνων και ξένων, που έχουν προσκληθεί να συνεισφέρουν με μελέτες αρχαιολογικές, αρχαιομετρικές και μεταλλουργικές. Ο Κ. Κονοφάγος υπήρξε κορυφαίος Μηχανικός Μεταλλείων-Μεταλλουργός, αλλά ταυτόχρονα και πρωτοπόρος ερευνητής των αρχαίων μετάλλων και αψίμερος δεκαετίες μελετών στην περιοχή της Λαυρεωτικής. Για τις αρχαιομεταλλουργικές μελέτες του κατέκτησε διεθνή και καθολική αναγνώριση στο χώρο της Αρχαιομετρίας και υπήρξε ιδρυτικό και διακεκριμένο μέλος της Ελληνικής Αρχαιομετρικής Εταιρείας. Η έκδοση του τόμου προγραμματίζεται για το τέλος του 1996 με τη μέριμνα της οργανωτικής επιτροπής που αποτελείται από τους καθηγητές Α. Φραγκίσκο, Γ. Παπαδημητρίου και Κ. Τοιάμου.

Περιοδικό "Τεχνολογία"

Το Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της Ελληνικής Τράπεζας Βιομηχανικής Ανάπτυξης εκδίδει εδώ και μερικά χρόνια ένα ιδιαίτερα επιμελημένο περιοδικό (Ενημερωτικό δελτίο) με τίτλο "Τεχνολογία". Στις σελίδες του περιοδικού περιέχονται σημαντικά άρθρα σχετικά με την αρχαία, την παραδοσιακή και τη σύγχρονη τεχνολογία, αλλά και με την πολιτισμική παράδοση, τη διατήρηση του περιβάλλοντος και τη σχετική έρευνα. Ο σκοπός του Πολιτιστικού Ίδρυματος της ΕΤΒΑ είναι, όπως αναφέρεται στο περιοδικό, η έρευνα, σπουδή και αξιοποίηση με εκδόσεις, μουσεία και συνθήκες της ιστορίας των τεχνικών στην Ελλάδα, και μάλιστα της νεοελληνικής. Το περιοδικό φιλοξενεί και προβάλλει στις σελίδες του σχετικά άρθρα που υποβάλλονται για δημοσίευση και στέλνεται δωρεάν στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ή φορείς. Πληροφορίες: ΠΤΙ – ΕΤΒΑ, Πανεπιστημίου 13, 105 64 Αθήνα, τηλ.: 01-3250 920, fax: 01-3251 597.

Συνέδρια

– Η τύχη του ελληνικού χρυσού: Αρχαιολογία-Ιστορία-Τεχνολογία-Μεταλλουργία. Κλασική και Ελληνιστική Εποχή. Θεσσαλονίκη 27-31 Μαρτίου 1996. Συνδιοργάνωση από το ΑΠΘ, Τομ. Αρχαιολογίας, Ανασκαφή Βεργίνος, και Université Catholique de Louvain de Neuve, Belgium, υπό την αιγίδα του Δημάρχου Θεσσαλονίκης. Επιστημονικοί υπεύθυνοι: Αν. Καθ. Σ. Δρούγιου, Α.Π.Θ., και Καθηγ. Τ. Hackens, Université Louvain de Neuve.

– International Conference on Cathodoluminescence and Related Techniques in Geosciences and Geomaterials. (Με εφαρμογές στις γεωεπιστήμες, στην αρχαιολογία, στη μελέτη των κεραμικών και στις χρονολογήσεις). Nancy, France, September 2-4, 1996. Αλληλογραφία Dr. M. Pagel GRECU, BP 23, 54 501 Vandoeuvre les Nancy Cedex, France, Tel.: (33) 83441900, fax: (33) 83440029.

– First Congress of the Balkan Geophysical Society (Hosted by the Hellenic Geophysical Union), Sept. 23-

27, 1996, Athens, Greece. Topics including geophysics for archaeological investigations. Mail: Erasmus Horizon LTD, 34, Vass. Georgiou B' str., 116 53 Athens, Greece. Tel.: 01-7257 531, fax: 01-7257 532.

– Sixth Australasian Archaeometry Conference. Australasian Museum, Sydney, 1013-February 1997. Secretariat: Dr. Claudio Tuniz, AINZE, PMB 1, Menai NSW 2234, Australia, Tel.: 61-2-7173 493, fax: 61-2-7179 256.

Βιβλία

Prehistoric Gold in Europe. (Eds: G. Morteani and J.P. Northover) NATO ASI Series E: 280, 1995, 632 σελίδες, σκληρό εξώφυλλο, στην αγγλική. Τιμή: 187 λίρες Αγγλίας. Περιεχόμενα: Chronology and Climatic Changes in Europe, Gold and Society, Sources of Precious Metals in Europe, Gold Metallurgy, Alloying and Chemical Analysis, Manufacture of Gold in Prehistory, Index. Πληροφορίες: Παραγγέλεις: Kluwer Academic Publishers Grup, P.O. Box 322, 3300 AH Dordrecht, The Netherlands, Tel.: + 31.78.6392 392, fax: + 31.78.6546 474.

Δημοσιεύσεις - Εκδόσεις

– I. Liritzis and D. Kosmatos: "Solar-Climate Cycles in Tree-Ring Record from Parthenon, *J. of Coastal Research*, Sp. Iss. 17: Climate, Sea levels and Sedimentation, σσ. 73-78, 1995.

– St. P. Papamarinopoulos, M. G. Papaioannou, P. Stefanopoulos and X. Bafitis: "The geophysical discovery of a second world war battlefield in central Crete during construction activities by a building company. The solution to a major environmental problem". Proceeding of the Sympos. on the Application of Geophysics to Engineering and Environmental Problems, σσ. 375-385, April 23-26, 1995, Oriando, Florida.

– St. P. Papamarinopoulos, M. G. Papaioannou, X. Kappopoulos and Y. Balastas: "Multiple geophysical studies at the urban central environment of Athens in connection with the construction of the Metro's main station". *Proc. of the Symp. on the ... see above*, σσ. 159-169.

– A. Michailidou: "Investigating metal technology in a settlement. The case of Akrotiri at Thera". *Αρχαιολογία*, τόμ. 8, 1993-94, σσ. 165-180, Αθήνα 1995.

– S. Stiros, P. Pirazzoli, R. Rothaus, S. Papageorgiou, J. Laborel and M. Arnold: "On the Date of Construction of Lechaion, Western Harbour of Ancient Corinth, Greece". *Geoarchaeology*, 11 (in press), 1996.

– O R. Sternberg, της επιτροπής έκδοσης του περιοδικού *Geoarchaeology*, προτοιμάζει ειδικό τόμο του περιοδικού με τίτλο "Magnetism and site formation processes in archaeology", στον οποίο θα περιέχονται πρωτότυπες εργασίες με εφαρμογές της γεωφυσικής στην αρχαιολογία και εξέταση θεμάτων όπως ο αρχαιομανιτισμός, η μαγνητική διασκόπηση κ.ά. Μετάξύ των ειδικών που έχουν προσκληθεί να συνεισφέρουν με πρωτότυπες εργασίες σ' αυτή την έκδοση έχουν περιληφθεί οι Έλληνες γεωφυσικοί Σ. Παπαμαρινόπουλος, Α. Ζαρρής και Γ.ρ. Τσούκας.